

ligt pleier at fsee, combinere de lærde og Realklasserne, og da lade der være en forffjellig Underviisning for Realkisterne og de Studerende i enkelte Fag. Denne Tanke har jeg allerede længere havt, og jeg er bleven paa en glædelig Maade overrasket, da jeg for et Par Dage siden første Gang gennemleste Rønne Skoles Program. Jeg seer nemlig deri, at Skolens Rector netop er fremkommen med en Plan, som gaaer i selsamme Retning. Jeg benægter aldeles ikke, at ogsaa en saadan Plan har sine Misligheder; men jeg troer, det er et overmaade stort Gode, at den Mand, som for Tiden er ved Skolen, siger: jeg har Mod til at betrede den Vej, jeg gaaer med Tillid ind paa den, og jeg kan udføre Sagen. Jeg troer saaledes, at man meget hellere maa gaae ind paa en saadan combineret lærde og Realkole, end man maa anvende temmelig store Summer for at fremme en Realkole, som dog, efter al Sandsynlighed, aldrig vil kunne faae nogen rigtig Fremgang.

Jeg skal til Slutning med et Par Ord omtale de pecuniaire Forhold, saaledes som de have stillet sig for mig. Jeg vil gjerne indrømme, at en saadan Beregning kun kan være approximatorisk, og jeg har under ingen Omstændigheder havt fuldstændige Data til at gjøre en aldeles omhyggelig Beregning. Pag. 833 i de meddeelte Nummere af Departementstidenden har Cultusministeren beregnet det lærde Skolevæsens Tab ved Rønne Skoles Nedlæggelse til 2588 Rbd. Naar nu en Realkole skulde oprettes, saaledes som Cultusministeren oprindeligt havde tænkt sig det — thi i Lovforslaget er der nogle Modificationer —, saa vilde denne Summa, med Undtagelse af 500 Rbd., der ere bestemte til Understøttelse for fattige Studerende fra Bornholm, medgaae til Opretholdelsen af en Realkole. Men nu see vi, at Cultusministeren i Lovudkastet har beregnet 1200 Rbd. til en Rector, og desuden har beregnet 3 à 4 Adjuncter til Skolen, samt gjort Regning paa nogen Timeunderviisning, hvilket jeg antager ikke kan undgaaes. Naar jeg saaledes tager den Summa for mig, som her er nævnt, saa mener jeg, at de 2 første Poster, nemlig Skolernes samlede Formuesindtægt og Indtægten ved Sko-

lernes Virksomhed, omtrent ville medgaae til alle de Udgifter, som ere forbundne med Skolen, med Undtagelse af Lærernes Løn. Vi fik saaledes 1300 Rbd. tilbage, men disse 1300 Rbd. vilde ikke være tilstrækkelige til mere end til Rectors Løn og til nogen Timeunderviisning; men nu skulde der desuden være 3 à 4 Lærere; og der maatte altsaa til den Sum 2588 Rbd. lægges en Sum af omtrent 1500 til 2000 Rbd. Nu er det min Overbeviisning, at, naar man vilde anlægge den combinerede Realkole og lærde Skole, saaledes som jeg har tænkt mig den, saa behøvede man blot til den Sum, som den Realkole, Cultusministeren har foreslaaet, vil koste, at lægge en Sum af omtrent 1500 à 2000 Rbd., for at en saadan Skole vil kunne bestaae. Jeg har endog regnet det lidt rundeligere end Skolens Rector, fordi jeg har seet, at der idetmindste var en enkelt Sum, som han aabenbart har beregnet for lav. Jeg troer da, at Forsamlingen vilde gjøre en god Gjerning, om den vilde beslutte sig til, hellere at give et lidt rundeligere Bidrag til denne combinerede Skole, og da faae en Skole, der tilfredsstiller Befolkningen, og der idetmindste virkede noget Godt, end at anvende en stor Sum paa en hensygnende Anstalt, der aldrig ret vil komme til Liv og Kraft (Hør!), thi det er min Overbeviisning om denne lille Realkole der. Jeg skal sluttelig bemærke, at jeg ikke troer, at Cultusministeren egentlig vilde betragte det som et Nederlag, om vi git ind paa at udstryge de sidste Paragrapher i Lovforslaget; jeg troer, at Cultusministeren har gjort hvad han efter sin bedste Overbeviisning ansaae for rigtigt med Hensyn til Skolens Lærere i det Hele; men skulde Staten være villig til at yde et Tilskud, saa føler jeg mig overbeviist om, at han med Glæde vil gaae ind paa at opretholde ogsaa Rønne lærde Skole. Jeg skal hermed foreløbig slutte.

F. Petersen: Idet jeg skal forsøge at fremsætte nogle Bemærkninger med Hensyn til det foreliggende Forslag om Ordningen af de oeconomiske Forhold ved Nedlæggelsen af den lærde Skole i Slagelse og om Rønne lærde Skoles Overgang til en høiere Realkole, maa jeg indfranke mig til at omtale den Sidste, ikke fordi jeg er mere ligegyldig for den ene end for